

Per què marxen les Empreses de Catalunya?

Relatoria de l'acte – 13 de novembre de 2107.

Iolanda Fresnillo

Quines implicacions té per l'economia a curt, mitjà i llarg termini?

Canvi de domicili social en el registre de mercantil des de l'1 d'octubre → 1821 societats anònimes de 300.000, entre elles 7 de les 8 empreses amb seu social a Catalunya que estan a l'IBEX-35 (que més cotitzen a borsa).

Seu social → Adreça de l'oficina on s'administra una empresa.

Seu fiscal → On es declaren els impostos.

Impacte curt termini → Foment del Treball el quantifica com a limitat.

Impacte mig termini → Pot afectar a la producció i possibles inversions.

El moviment ha estat més un missatge polític i de caràcter preventiu.

Per Caixabanc i Banc Sabadell, la principal part del negoci no està a Catalunya. Caixabanc té un 39% en dipòsits catalans, que només representen el 17% del seu negoci. Banc Sabadell 15% del seu negoci. Podia haver-hi un risc per aquestes dues entitats bancàries si es proclamava la república catalana -i es quedava fora de la UE i l'euro-, de perdre els préstecs anuals de liquiditat que els dóna el Banc Central Europeu (BCE): 28.183 i 20.900 milions d'euros per Caixabanc i Banc Sabadell respectivament.

Banco Mediolanum i la Caixa d'Arquitectes també han canviat la seu.

Només s'han quedat Fons Guissona i Caixa d'Enginyers.

Grifols té la seu social a Irlanda des de fa anys. 95% negoci a fora d'Europa (EE.UU) i 37% de les accions són de la família i ho tenen a Holanda.

Empreses com AGBAR i Bimbo són propietat d'altres empreses que són d'altres països.

Moltes accionistes son fons d'inversió com al nord-americà Black Rock que té participació a Caixabanc, Banc Sabadell, Grifols, etc.

Els riscos [econòmics] existeixen, però pesa més el missatge polític que volen enviar.

El fet que les empreses puguin ser apàtrides, no implica que siguin apolítiques. El que busca el capital és estabilitat econòmica, perquè si hi ha inestabilitat política a mig i llarg termini sí que pot significar una pèrdua de beneficis.

Victor Martínez

Què ha facilitat que puguin fer el canvi de seu?

Què és una empresa des de la dimensió jurídica i històrica.

Les empreses són subjectes o empresaris en una forma jurídica (empresariat social) o societats capitalistes o anònimes → Entitats profundament arrelades als estats.

Donen resposta a l'explotació dels nous territoris conquistats i permeten que ho facin els comerciants. A partir del segle XV i XVI es fan amb aquesta forma jurídica i amb una responsabilitat limitada amb protecció militar.

Les empreses catalanes van ser menystingudes en el decret de Nova Planta.

Fins a finals del sXIX les societats anònimes necessitaven l'autorització de l'estat per conformar-se → Connivència amb l'estat i del benefici responsabilitat limitada.

Caracteritza la forma normativa que ha possibilitat la fugida d'empreses. No és tant immediata. Ja va passar el 2005.

Les societats anònimes necessiten òrgans per poder entrar en el mercat. Els socis/capitalistes/accionistes són els que estableixen la seu social. A partir de 2015 els òrgans administratius tenen la possibilitat d'establir en quin lloc de la nació (espanyola) es vol ubicar la seu social sense el consentiment dels socis/capitalistes/accionistes, i el reial decret 15/2017 del 6 d'octubre va blindar aquesta decisió malgrat que els estatuts de la companyia indiquessin el contrari, és a dir, que una decisió d'aquest tipus havia de passar per junta d'accionistes.

Jesús Carrión

Podem trobar altres casos semblants a nivell internacional?

Bona part de les grans empreses catalanes o espanyoles tenen el gruix del capital en mans foranes, fonamentalment en "fons d'inversió internacionals". Només el 35% de les empreses de l'Ibex són de capital espanyol.

Gran part de les accions les controlen fons d'inversió internacionals (com Black Rock, New York Mellon Bank, etc.), que són associacions de bancs privats mundials. Per exemple, la Família Botín tan sols té un 0,7% d'accions del Banc Santander.

A l'hora de prendre una decisió el que busquen és atendre els interessos dels seus propietaris, és a dir, maximitzar els beneficis en el mínim temps possible, i això no té a veure moltes vegades els interessos de la majoria de la societat.

El poder econòmic de les empreses és molt superior que el d'alguns estats i també repercuteix en poder polític (lobby).

El que està passant a Catalunya ja ha passat a molts altres llocs abans:

El cop d'estat del 1973 de Xilè va ser finançat per ITT, que va adquirir el 70% de la Compañía de Teléfonos de Chile (CTC).

United Fruits (EUA) participa en el cop per derrocar el president de Guatemala Jacobo Arbenz el 1954, i la mateixa companyia -ja amb el nom de Chiquita Brands- també està present en el cop d'Estat del 2009 a Hondures contra Manuel Zelaya.

Unión Fenosa (ara Gas Natural Fenosa) promou l'estat d'excepció a Guatemala en 2009-2010, i aprofita per assassinar a líders de camperols que lluitaven en contra de les tarifes abusives imposades (que representaven el 50% dels seus ingressos).

Recentment tenim l'amenaça dels bancs escocesos de marxar del país si en el referèndum d'independència del 2014 s'imposava el sí.

També trobem interferències amb el referèndum a Costa Rica sobre el Tractat de Lliure Comerç amb els EUA, on va acabar guanyant el SI per molt poc.

Per Evo Morales i Lula da Silva l'amenaça era que si guanyaven, marxarien totes les empreses. Quan van guanyar, cap va marxar.

Quan Evo Morales va mirar a qui podia demanar diners, ho va fer a través dels recursos d'hidrocarburs. A Espanya es va fer mala premsa d'ell perquè les reserves abans havien estat agafades en propietat per Repsol, en connivència amb els anteriors presidents, quan eren propietat de l'estat.

Carlos del Barrio Quesada

Quin tipus de resposta podem donar des de la ciutadania?

El teixit productiu català està basat en microempreses, majoritàriament de béns i serveis, i després productives. Su major exportació és cap a Aragó, després a la resta de l'Estat i a Europa. La meitat tenen menys de 10 treballadors i les altres són treballadors autònoms.

2.388 empreses ja han marxat, són empreses altament financiaritzades.

Si marxen les empreses grans, tindrà un "efecte tractor" sobre les que treballen per aquestes.

Efecte tractor → Per cada lloc de treball que es perd d'una empresa gran, se'n poden perdre 2 o 3 de les altres.

Les empreses sempre fan valer el seu missatge polític ☑ Si el canvi de seu dóna estabilitat, això és el que faran. No tenen en compte les repercussions que tindrà sobre els treballadors.

La indústria automobilística té un gran pes a Catalunya.

Brexit → Nissan va amenaçar al Regne Unit que marxava si sortia SI al referèndum. L'estat es va comprometre que no afectés les seves inversions.

Si no es fan inversions, pot fer que les empreses marxin i repercuteixin en acomiadaments a Catalunya.

Debat

V.M: Les empreses si que tenen una preferència de patria, ja que són els que donen aixopluc. Tot i que pot estar alineat amb el missatge polític.

C. del B: Les empreses no han marxat per l'1 d'octubre. Les grans empreses duen a terme violència sobre la societat a diari.

Impost de societats es paga a nivell espanyol.

No buscar la competitivitat pel preu.

Les empreses moltes vegades exigeixen responsabilitats a ls polítics de les situacions de crisi.

I.F: Canvi de seu fiscal ho ha d'informa Hisenda i no ho ha fet.

L'impost de societats es recalpa estatalment, sense importar en quina comunitat autònoma està la seu fiscal.

Impost de seguretat social depèn d'on està empadronat el treballador, a nivell comunitat autònoma.

IVI és a nivell municipal.

La majoria dels impostos de competència de la Generalitat están recureguts al Constitucional.

IVA empresarial es recapta a nivell estatal. Després dóna una part a les comunitats autònomes.

En cas de República Catalana, les empreses amb seu social i fiscal a la resta de l'estat, hauria d'obrir seus socials i fiscals a Catalunya.

Fins que no es declari la independència efectiva i reconeguda pel l'estat espanyol, els fons de garantia de l'estat espanyol ha de garantir els dipòsits catalans.

SOFIMI → Societat Immobiliària. Beneficis fiscals extraordinaris de fins el 90% i ha repercutin en l'augment dels lloguers a BCN, sense importar on té la seu.

J.C: Les empreses estan aportant menys a nivell d'impostos que els treballadors.

Estan aludint 80.000 milions d'euros l'any.

Si es declara la independència, no tornaren les que han marxat, sinó que pot ser que en vninguin més per la constitució d'un estat nou.

Hi ha part dels impostos que es tributen a Madrid que després no tornen. Haurien de ser gestionats per la República Catalana.

La fabrica de la marca d'inodors Roca no va ser bombardejada durant la guerra civil, tot i ser una fàbrica d'armament republicà, ja que l'empresari es va moure a Madrid i li va demanar a Franco que no ho fes → Interessos de les elits.

V.M: La reforma que ha aplicat l'estat espanyol el 6 d'octubre és excepcional. El recurs presentat per la ICAE té poc recorregut

L'agència tributària que es crea és degut a un desig per part dels diferents governs de la Generalitat que hi ha hagut fins ara.

C. de B: Les deslocalitzacions pot que es produeixin a futur i no a curt termini.

El col·legi de registradors no pot donar-te quines són les dades de les empreses per qüestions de seguretat. Les empreses poden fer el que vulguin i es pot qüestionar si és socialment responsable o no.

I.F: S'està fribolitzant molt amb aquest tema per les dues parts (C. de B ja ho ha dit).

Construir un nou model a través del consum i més sostenible, que no depengui tant dels fons inversió.

S'ha proposat convertir l'Institut Català de Finances en un Fons Públic d'Inversió. Si es produís, hauria d'existir un gran nombre d'exigències per no comprometre els drets bàsics.

Els resultats de la borsa poden anar més enllà del que va succeir l'1 d'octubre. La prima de risc es va disparar molt més que es preveia que Le Pen podia ser presidenta.

El 155 pot donar estabilitat, però el 135 és el que permet a Montoro poder intervenir les comptes del Departament d'Economia i ja fa més d'un any.

Què podem fer a partir d'ara?

V.M: No ens hem de preocupar tant pels nivells macroeconòmics perquè no està tant vinculat amb la part tangible pels ciutadans. Ja veurem que passa quan vingui la pròxima crisi.

Aprofitar aquest moment històric perquè aparegui un moviment popular de masses per apoderar-se i prendre consciència.

Consum crític. Ja que en l'actual democràcia només es vota una vegada en quatre anys i és la manera d'actuar dia a dia.

Consumir en cooperatives o petits negocis.

Exigir als polítics que no ens deixen en mans dels grans fons d'inversió.

C. de B: El tema dels boicots en una economia globalitzada ja no funcionen.

Consum en empreses empreses de béns i serveis responsables i no de productes. Més sostenibles, no només amb el mediambient.

I.O: Començar un procés constituent, no només a nivell polític, sinó per debatre i qüestionar tot allò que defensem.

J.C: El poble ha demostrat que som nosaltres els que decidim sobre el que volem.

S'ha de discutir sobre el model d'estat, serveis públics, el model productiu, qui ha de fer la planificació.

S'ha de plantejar en el bé comú.

En la piràmide de drets actual, en la cúspide no estan els drets humans, sinó el comercial i el de propietat. Interessos empresarials. En la Catalunya que volem contruir, s'ha d'invertir la piràmide.

Ens hem de creure que som nosaltres els que posem el límit. I que els polítics són els que han de garantir que es compleixi.